Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 375

[S.l.], 1658

Disputatio XVIII

urn:nbn:de:bsz:31-133198

Visual Library

Ꝑ maã remotã Sacrã Pœnitiæ.

136

absolvit, lt n. nesciat determinate pctã, de qbus pœnitens
e rite dispositus absolvit tn determinate, et vult absolvere et
ab hoc et ab illo et ab oĩbus pctis si det illis e pœnitens
recte dispositus. Quo sensu pcet m. fieri ũsecrãõ in casu
quod assumit objectio si sit de qbus illar dicens
Sacerdos sub ordine: volo istũ consecrare si n e ũsecrata
et alrã m. si n sit ũsecrata, lt ipse absolute n sciat quã
sit ũsecrata q n. Re adeundo pbãs 2. negtiã seqlam
rão dispptis e, qã Xtus longe majorẽ determinaõe maã requirit
ꝑ ũsecraõe quã absolutõe, qd ꝑ inde pbt 1. qã pt absol
vi q nullũ pctm in pbtari expressit, s. solũmõ de his
signa doloris de pctis in cõi, n pnt a. ũsecrari dossit in
cõi. 2. qã pt Sacerdos absolvere a pctis quor in fine
confessionis, amplius n recordat, n pm a. ũsecrare dossit
quã vidi deri si n pnt eã demonstrare de pctis dũ
pfero vba ũsecrãõis. 27 Junij 1619

DISPVTATIO XVIII

QVÆNAM CIRCVMSTANTIÆ PECCATORVM SINT MATERIA NECESSARIA CONFESSIONIS.

Circumstãã pctor aliã dñz mutantes spẽ
aliã solũ aggravantes. illã sũt q rãõe sui tribuunt
actui novã spẽ malitiæ ab ea quã habuerũt substãã
actionis sdm se, qd tunc contingit, qdo ipsa sũt ũtra dñtã
vtutẽ aut regulã rãõis ab ea ũtra quã e substãã actionis.

Quenam circumstantiæ peccato sint manifestandæ confessionis.

586.

Circumstantiæ aliæ aggravantes, quæ graviorem tantum reddunt [illegible] actum novam speciem malitiæ, seu addendo augent illam malitiam [illegible] quam habet aliam malitiam [illegible] contingit adeo tunc [illegible] [illegible] aliæ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] hic et nunc obligant. De utraque circumstantia [illegible] [illegible]

SECTIO PRIMA

Quid de circumstantijs mutantibus speciem.

Dico 1. Circumstantiæ mutantes speciem quæ addunt actui malitiam moralem notabilem, nisi addant malitiam specie distinctam [illegible] necessario explicandæ in confessione. Ita cōiter cum [illegible]. Probatur quia sine ejusmodi circumstantiis [illegible] non potest Confessarius ferre moralem judicium [illegible] de gravitate malitiæ et specie peccati, quod non est [illegible] obligandi ad confessionem ejusmodi circumstantiarum. Tales circumstantiæ speciem [illegible] morali mutantes, et tunc necessario exprimendæ sunt. 1. Qualitas religiosi dum quis committit aliquid [illegible] [illegible]. 2. circumstantia [illegible] generis [illegible] Confessarij attrahendo a loco et causa confessionis. 3. [illegible] quia quis ob finem malum venialem committit aliquid [illegible] quo casu non est necessario exprimenda malitia [illegible] circumstantia personæ coram quibus [illegible] fuit turpis [illegible] quod hoc videtur movendi [illegible] de [illegible] et directe eos [illegible] intenderit. Imo multi putant tunc [illegible] explicare [illegible] de scandalo coram pluribus [illegible] dato. 1. Circumstantiæ personæ si quis [illegible] venereæ delectatus aut turpiter locutus delectando se de turpi narratione [illegible] de [illegible] [illegible] modo non [illegible] de illis [illegible] talibus aut eum eorum desiderio, et idem dicatur de delectatione et aspectu.

Quae nam circumstantiae peccatorum sint mala necessaria confessionis.

137

et aspectibus quod quis aspicit mulierem aliasque personas affectu venereo sine earundem desiderio. 6. circumstantia status religiosi in avertente alium a religione. 7. circumstantia sponsi l. sponsae de futuro in mala luxuria. 8. virginitas sive viri sive puellae prima vice illa violatum. 9. dignitas personae delinquentis secluso scandalo, vale n. tenet quis dicere se esse Episcopum, Praelatum etc. 10. circumstantia luxuriae cum persona haeretica atque adeo non imperabili baptizati cum non baptizata. 11. circumstantia tactus l. aspectus impudici in loco sacro, si ea acciderint sine effusione seminis aut periculo illius proximo quod pariter asserendum de percussione in Ecclesia aut coemeterio si fiant sine sanguinis effusione aut periculo illius proximo. 12. Spes bonitatis cum qua aliquis peccat. 13. circumstantia dei festi, aut praecepta eo die communionis cum quis lethaliter peccavit. 14. circumstantia vehementissimae inspirationis in contrarium cum quis peccat.

Dico 2. A fortiori n. est necessario in confessione explicanda circumstantias quae refundunt solum malitias specie physica aut metaphysica diversas. Ratio est quia ad forum primum respectant malitiae physicae, s. morales, quae ubi non est nova malitia moralis n. urget praeceptum confessionis. Hinc n. tenet poenitens 1. exprimere in particulari articulos fidei quos negavit, l. ob quos de liberate dubitavit, s. satis erit dicere se toties l. toties plagam in haeresim aut dubium circa fidem. 2. n. tenet declarare mala in qua facta est superstitio aut divinatio an v.g. personam imagines stellas attribuerit. 3. n. tenet omnino attributum aut personam divinam quam blasphemavit s. satis erit dicere se blasphemasse. 4. n. tenet omnino dorum officii canonici quod omisit. 5. n. tenet in particulari explicare speciem mali physici, quod alteri desideravit, imo

Quænā circumstiæ peccatorum sint maā necessariæ confessionis?

nec moralis si n' desideravit illud qua tale, s. satisfecit dicere se desiderasse grave malum proximi, quod itidem sentiendum de gaudio circa malum proximi, cum n. plerumque n' intendant ab imprecante quod tenus talia mala sint, s. precise quod tenus sint grave malum proximi, illa imprecatio n' sumit sub specificatione in ratione peccati a differentia specifica mali, s. solum a ratione communi mali qua formali intendit. 6. N' tenetur dicere speciem carnis qua die prohibito comedit. 7. N' tenetur patefacere speciem cum qua peccavit. 8. N' tenetur explicare speciem rei qua furatus est. 9. N' tenetur nominare speciem peccati de quo se jactavit, aut alium laudavit, sin habuit desiderium talis peccati in se l. in alio, neque complacuit sibi in illo qua tali. 10. N' tenetur exponere singillatim contumelias et detractiones quibus alium affecit, moralis n. ut docent Sa, Lugo et alii omnes sunt ejusdem speciei, quia pertinent ad lædendum honorem sicuti omnia furta sunt moralis ejusdem speciei, quia lædunt bona fortunæ. Denique quod judicium temerarium formavit n' tenetur explicare speciem maā circa quem judicium versabatur.

Dico 3. Circumstantiæ quæ ita mutant speciem ut addant actui novam speciem malitiæ seu peccati mortalis sunt necessario explicandæ in confessione. Et de fide definitum a Trid. Ses. 14. de sacramento pœnitentiæ c. 5. et can. 7. Unde n' sunt audiendi qui docent n' esse obligationem confitendi omnes ejusmodi species, s. solum illas, quæ mediocriter doctis notæ sunt aperte n. ostendant. Concilio loquitur utrum de omnibus circumstantijs afferentibus novam speciem malitiæ mortalis. Quia n' incurrit specialis malitia nisi ea cognoscatur et animadvertatur, cumque a rudioribus communiter ignorentur subtiliores illas malitiæ de quibus disputatur in Scholis, ideo si poenitentes explicent eas malitias, quæ communiter solent esse notæ sub ordinibus n' erunt amplius a Confessario sollicite examinandi.

De circumstijs mutantib. spem.

589. Quæ nā circumstiæ peccatorū sint maā necessaria confessionis?

138

Examinandi, s. supponendū sufficiter explicuisse omnes malitias quas ostraxerant. Tunc porro censetur circumstaā addere novā speē malitiæ mortalis quando fuit actū malū graviter opponi dictā regulæ rationis ab ea cui l. substaā actionis, l. alia illius circumstaā non opponebat.

Hinc Legg. Nerio explicari dicto in confessione 1. circumstaā juramenti aut voti in violatione gravi alicujus permissionis. Rāo est, quā tunc malitiæ mortali injustitiæ addit malitia mortalis irreligionis. 2. Circumstaā blasphemiæ, qua propter Deū blasphemat m. aliquis Sanctus, sicuti et num blasphemia fuerit circa Deū an circa aliquē Sanctū. Rāo est, quā sicuti declinatio sive cultus Sctor. speē differt a latria sive cultu Dei, ita m. speē differunt irreligio et blasphemia ōtra Deū, ac irreligione et blasphemia ō Sanctū. 3. Circumstaā mali speē morali dicti per imprecatione aut odium alicui desiderati si desideret quantum tale, nisi fuerit solū desiderium inefficax. Rāo est quā sicuti ipsa mala speē moralis graviter differunt ita m. eorū desideria, quibus ut talia amant et approbant. 4. Circumstaā rei sacræ in furto rei Deo sacræ, aut rei n. quidē sacræ pertinentis tn. ad Ecclā aut ino ea posita tanquam in asylo. Rāo est quā tunc propter malitiā injustitiæ ōtrahit m. malitiā irreligionis. 5. Circumstaā gravis odij percussionis, contumeliæ, aut detractionis in parentes, filios, conjuge, fratres et oēs ad quos quos se extendit obligatio pietatis aut observatio, ubi m. includunt superiores. Rāo est quā tunc n. solū peccat ō justitiā, verū m. ō pietatē aut observatiā. 6. Circumstaā copulæ eunuchi, frigidi, aut alio modo impotentis. Rāo est, quā talis circumstaā transfert fornicatione ad pctm ō nāā, ejusque quasi in speē pollutionis, cū

Quaenam circumstantiae Pec. S. 90 catorum sint magna necessitas confessionis.

cum ea copula nullo modo ordinetur ad generandum humanum.
7. Circumstantia tum sexus, tum vasis indebiti in actibus impudicis. Ratio est eadem quae in praecedenti. Addunt tamen aliqui non esse necessario explicandas peculiares partes corporis, sed aliquis specialiter affectus ad partes praeposteras ob sodomiam, a qua si abstrahatur, hic se illa dissitas praeterea mentiatur.
8. Circumstantia incestus in praeceptis cum consanguineis et affinibus. Ratio est quia consanguinitas et affinitas praedicta reverentiam debitam consanguineis et Sacramento Matrimonii, ob quam ejusmodi copula (ut patet ex c. lex illa, Paragr. cum ergo 36. canonis v. 1.) jure canonico est prohibita, in praecepto morali probabiliter specie differunt. 9. Circumstantia incestus cum moverca praecepti vivente. Ratio est quia ratione adulterii hic specialis malitia inspicitur in parentibus, quod non habet praecepto mortuo, ubi praeter fornicationem et incestum intercepisset tamen malitia praecepti debitae. 10. Circumstantia concubitus cum daemone in quo praeterea exprimendum, an daemon fuerit sub forma feminae viri, ita an sub specie conjugata, l. professa 2. Ratio est quia tunc praeter malitiam luxuriae adjicitur malitia contra religionem propter commercium cum gravissimo hoste Dei, addit quoque insuper affectum ad talem personam. 11. Circumstantia obiecti veherentis specie morali distinctis, quod illud quod tale fert delectatio. Ratio est quia eo ipso quod valde specialis malitia, v.g. adulterii aut fornicationis non separat ab obiecto, amplectitur et approbat illum quod affectum, adeoque intrahit non minus quam in desiderio aut voluntate efficaci. 12. Circumstantia copulae illicitae, aut effusionis seminis factae in Ecclesia, et quae ex probabilioribus quamvis ea sit occulta. Id itidem dictum de effusione sanguinis. Ratio est quia tunc accedit specialis malitia irreligionis in reverentiam debitam loco sacro. 13. Circumstantia violentiae in furto, l. copula cum femina invita aut reluctante. Ratio est quia tunc accedit specialis malitia rapinae. Denique quotiescunque circumstantia aliquid transfert peccatum de veniali in mortale aut

Quænam circumstantiæ peccatorum sint materia necessaria confessionis

139

aut vicissim in confessione necessario aperienda est. Sed ergo
non omnes illationes in tribus hisce conclusionibus factas æqualiter appro-
bari ab omnibus Theologis, nulla tamen ex ijs est, quæ non habet pro se plu-
res AA. classicos, quos non vacat citare, ut Pindegrus te
visus in praxi tuto accommodare.

Occasione dictorum Petes An quod hic votum castitatis
suadet alteri aliquid peccatum luxuriosum peccent non solum contra castitatem
vere ex. ut votum, teneatque hanc circumstantiam in confessione
exprimere. Respondeo. Ratio est quia votum castitatis non obligat
ad servandam castitatem in alio, sed tantum in seipso, alias reli-
giosi semper peccarent contra votum castitatis, quando alicui suadent
ut ducat uxorem.

SECTIO SECUNDA

Quid sentiendum sit de circumstantijs notabiliter aggravantibus.

Suppono ex P. Suarez circumstantiam aggravantem
vocari illam ratione cujus intra eandem speciem notabiliter exce-
dit ordinarius modus peccandi. Sic v.g. si materia furti mor-
talis sit unus florenus, circumstantiam notabiliter aggravans fur-
tum erunt 4. aut 6. floreni. Item si materia gravis contu-
meliæ sitit unum l. duo convitia, circumstantiam notabiliter
aggravans contumeliam, erunt 9. l. 12. convitia. Hoc supposito

Dico Probabilius est in praxi tutum circum-
stantias notabiliter aggravantes non esse necessario explicandas
in confessione. Ita S. Thomas, Valentia, Navarrus, Vasquez,
Reginaldus, Toletus, Lessius, Lugo, Diana, Dicastillo, Pa-
lacio et innumeri alij; ut Cajetanus, Salas, Suarez,
Sanchez, Coninck, Henriquez, Arriaga et alios. Ibi

Quænā circumstantiæ peccatorum sint mā nemia confessionis

Ad intiendum sit de circumstantijs moratio aggravantibus

Ibi 1. quia in Sacrtis nil oportet nerio requirere nisi quod Octus negavit, atque aliquis ex Script. neque ex mā institutionis Sacrti pnia, neque ex aliqua definitione Pontificum aut Conci. neque ex recepta Eccle traditione ostendit. Cum ergo confessio circumstantiarum solum aggravantium, quo. Ibi 2. quia Trid. sess. 14. c. 5. et can. 7. explicans mā nemia confessionis solum meminit circumstantiarum mutantium speciem, quo aggravantes exclusit, alias valde diminute expressisset in assignanda mā nemia huius Sacrti. Regula Ibi 3. Conc. dixisset mā confessionis nemia esse pcta externa, nulla facta mentione internorum, aut pcta interna nulla facta mentione externorum, aut dicta et facta non nnando m. cogitationes, recte inferemus sola pcta externa aut sola interna aut sola dicta et facta non ite cogitationes esse nerio explicandas in confessione, quo quod dicit circumstantias mutantes speciem esse mā nemia confessionis nulla facta mentione circumstantiarum aggravantium, dnus et pnus inferre has non esse nerio explicandas in confessione. Conf. 1. ad hne; quia Adversarii ex eo inferunt pcta mortalia dubia esse nerio in confessione exprimenda, quia Trid. quod ait de mā nemia meminit tm venialium, quo cum Sbr meminerit solum circumstantiarum mutantium speciem dicendum exclusisse circumstantias solum intra eandem speciem aggravantes. Conf. 2. quia (ut ex Thoma Sanchez lib. 1. in decal. c. 10. n. 92. recte urget Lugo hic disp. 16. n. 109.) cum quod potuit jus clarum dicere et non dixit interpretatio faciendum est, atque Trid. non dixit clare circumstantias aggravantes spectantes nerio ad forum pnia, quo supponendum est voluisse illas excludere.

Hujusmodi circumstantiae in confessione non nerio explicandae sunt. 1. Differentia eminentioris ordinis Sacri in peccante

Quod sentiendum sit de circumstantijs moralibus aggravantibus. 593

Quae non circumstantiae peccatorum sint mala necessaria confessionis.

140

in peccante vel castitate. 2. circumstantia voti solennis sive illud votum se teneat ex parte agentis sive ex parte patientis sive utriusque. Unde non tenetur poenitens enim fatiens ... sacerdos an religiosus an professus, s. satis est dicere se tali modo vel votum castitatis, l. cum habente votum castitatis toties deliquisse. 3. Differentia graduum consanguinitatis et affinitatis in incestu, quia Pontifex est Sententia D. Thom. 2. Ed. q. 59. ar. 9. et aliorum ibidem gradus consanguinitatis et affinitatis non differre possunt in gratia moris, unde non erit opus explicare an Pontifex fuerit commissum cum matre, filia, sorore, affine, s. satis erit dicere, commisi incestum. 4. Sitque cognoscere in copula conjugali dummodo alias vel illius finem Pontifex non fuerit. 5. Entitas rei ablatae, dummodo poenitens dicat se surripuisse quantitate notabile et sufficiente ad rem mortale. 6. Diuturnitas temporis in extraordinaria quo Pontifex duravit. 7. Plurium personarum cum quibus vel fornicatio commissa, dummodo dicat plures ipsarum fornicationum. 8. Circumstantia plurium peccatorum, sed concurrentium mentaliter tantum diversorum, ut cum quis neglexit sacrum die dominico in qua sit incidit testum, aut comedit carnes in vigilia quae incidit in die veneris, l. aliquo die quadragesimae. 9. Inductio alterius ad copulam secum habendam, eo ipso non quod declaret copulam explicat cooperatio cum peccato alterius seu ratio scandali et illa inductio quia habet se solum per modum circumstantiae aggravantis.

Ex hactenus dictis a fortiori sequitur non esse necessario explicandas in confessione circumstantias notabiliter minuentes cujusmodi sunt 1. circumstantiae metus ex quo commissum aliquid peccatum.

Quænā circūstiæ peccatorū sint maā necessaria Confessionis

94. Ad satiendum sit et circūstijs morabo aggravantibus

2. Circunstaā ōsciā erronea, hinc regulā n' teneris dicere neglectā a te Missā die revera festo, dicendo explicas ipsū pctm, v.g. dicendo: omisi sacrū putans me graviter peccare. 3. Circunstaā sciā autem affectata unde n' teneris exprimere utrū pctm scienter an vo cū ignoraā culpabili commissū sit, quamvis intendas accusare ad declarandū nū incideris in pœnas censuras aut reservaōe oporteat id explicare, censura n. plerunq; n' ferunt in pctā commissa ex ōsciā erronea, aut ex ignoraā culpabili nisi hæc fuerit valde crassa et aq valens dolo.

Obj. 1. Trid. Ses. 14. c. 5. loquens de circumstaijs mutantibus speciē ideo docet ēe confitendas, quod sine illis pctā ipsa nec a pœnitentibus integre exponant, nec judicibus satis innotescant, et fieri nequeat ut de gravitate criminū recte censere possint, et pœnā quā oportet pro illis pœnitentibus imponere, atq hæc vba ide Pont. de notabili aggravantibus. Conf. 1. Trid. ibidem docens pctā occulta ēe confitenda reddit rationē quā plerunq; gravius sauciant aā, et periculosiora sunt, sicut dicit pr. de circunstaijs notabili aggravantibus, quo Conf. 2. Florent. in decr. Eugenij docet pœnitentiā integrali confiteri, atq sine explicaōe circunstaiarū aggravantiū n' ē integra confessio, quo. Conf. 3. in Conc. Bormaciensi dr. Idē differtia pctorū et modū culpari ēe injungenda pnia. Itē in jure canonico varijs locis expresse præcipitur imponenda ēe diversa pnia pro gravitate majori aut minori intra eandē speciē ut pt ex canonibus pœnitentialibus q hnt in fine decreti, quo supponit circumstaiis

Quænam circumstantiæ peccatorum sint magis necessaria confessionis?

Quid sentiendum sit de circumstantijs moralibus aggravantibus?

141

circumstantias aggravantes in confessione ac explanandas.

Rx ad argum. negando min. eo ipso n. quod Conc. agendo de ijs quæ sunt necessario explicanda in confessione non meminerit nisi peccatum quo ad speciem et numerum clare per idem Conc. non exigere aliud, quin ut peccatum ita explicetur et innotescant ut possit Confessarius judicare de eorum gravitate quo ad speciem et numerum, et juxta hanc primam proportionatam imponere mensuram non possit judicare de gravitate peccatorum et primis eidem proportionatis quo ad circumstantias aggravantes. Ad 2dam Conf. Rx negando assumptum negando n. Conc. dicit quia periculosiora sunt, s. quia periculosiora sunt, et quamvis uteretur quia nihil inde ultra nos, quia agit ibi expresse de periculo dicendo in specie comparatur n. peccatum in duo ultimum precepta cum alijs peccatis externis in alia precepta. Ad 3dam Conf. Rx dicendo maj. Florent. docet poenitentem dicere integrali confiteri quo ad numerum et speciem in cedo, quo ad alias circumstantias negat. Ad 4tam Conf. Rx Conc. Bormaciense per differentiam et modum culpam illigere earum numerum et speciem, illos vero canones fuere in primitiva Ecclesia institutos non propter accidentem sacramenti et proportionem debitam pœnitentiam, s. propter fervorem fidelium quibus imponebantur graves pœnitentiæ m. per peccatis venialibus aut ijs quæ nec venialia sunt ut constat ex decreto Burcardi Episcopi Bormaciensis lib. 19. c. 5. imponebatur n. jejunium 10 dierum in pane et aqua illis qui accessit ad uxorem postquam constat eam concepisse; et 4. dierum qui accessit die dominica, quorum tamen utrumque non quidem est peccatum veniale. Solent m. per ultima [illegible] afferri in nulla loca S. Prius [illegible] S. Augustini

Quænam circumstantiæ peccatorum sint manifestanda confessionis?

ver' illi n' videntur locuti de debito obligationis confessionis

SECTIO TERTIA.

Reliquæ Objectiones.

15 Obj. 2. Confessarius potest interrogare de circumstantiis aggravantibus et poenitens tenetur illi respondere, quod tenetur m. n' interrogatus illas explicare, hoc n. judicium n' est coactum et violentum, s. spontaneum et voluntarium. R. Dupliciter ans. tenetur illi prius respondere si sciat Confessarium interrogare (quia sciendum ut noverit gravitatem peccati, nego. (tunc n. potest dicere se seq. opinione ultima) si sciat interrogare ideo, ut noverit dispositionem poenitentis in ordine ad accipiendum absolutionem concedi. ver' tunc tenetur poenitens illas explicare, quia Confessarius n' interrogaret. Ver' licet poenitens interrogatus de circumstantiis aggravantibus ante furatus 10 l. 100 n' velle eas explicare n' potest tn' eas negare quia ut bene notavit P. Vasquez qu. 91. art. 11. dub. 3. si n' daret per manifestationem illud peccatum quod fecit s. aliud, et licet n' teneat dicere explicare individuationem sui peccati, tenetur n' supponere unum pro alio. Ex quo m. sequitur si is qui occidit fetum diceret se occidisse Paulum, n' confessurum valide quia n' confiteretur peccatum quod fecit s. aliud.

Obj. 3. Qui uno ictu occidit decem n' satisfacit dicendo in confessione, commisi homicidium s. dicendo explicare numerum eorum quos occidit, quia m. quod est absurdum s. dicendo furatus est 100 n' satisfaciet dicendo furatus sum re grave, s. dicendo dicere furatus sum centum. Hoc argumentum probaret quod circumstantiam aggravantem quod facit actum aequivalere plurimis peccatis mortalibus dicendis in eadem materia dicendo explicari in confessione quod est tam in adversariis quam omnes fere Theologi, quod docent tamen de circumstantiis notabiliter aggravantibus. R.

Disp: 18. Sect: 3.
Reliquae Objectiones.

Quae nam circumstantiae peccatorum sint materia necessaria Confessionis.

597

142

Resp. absolute 1. negando ans. hoc ipsum n. [illegible] paritatem
[illegible] a furto tanquam probabilius defendunt Lugo
[illegible] disp. 16. sect. 3. n. 175. Megala in instructione
Confessarior. 1. pte. l. 5. c. 11. n. 4. Emanuel Rodriguez
in summa tom. 2. c. 44. n. 29. ubi docent audientem semel
successive plures confessiones in peccato mortali, n. teneri possa
explicare eorum numerum. Et in detractionibus id videtur passim
usu receptum, neque n. solent Confessarii eum qui plures [illegible]
unica detractione detrahendo v.g. alicui Ordini Religioso,
domui aut familiae interrogare de numero personarum, ex quo
[illegible] infert Lugo eum qui in peccando multos opera
usque e satisfacere [illegible] si tacito numero determinato
dicat se plurium opera usum, [illegible] ad tale peccatum, dummodo
[illegible] illa inducta fuerit moraliter una respectu [illegible]
inductae, et modo [illegible] ratione alicujus personae inductae
n. dicat speciale malitiam, ut si una cum aliis induxisset
uxorem ad occidendum maritum.

Resp. 2. negando [illegible] ratio disparitatis est quia in occasione
[illegible] cujuslibet [illegible] occasio e moraliter [illegible]
peccatum, n. [illegible] furtum cujuslibet [illegible]. Cujus ratio [illegible]
est quia moraliter et in [illegible] acceptione [illegible]
[illegible] n. facit quod unum moraliter [illegible] censetur disparatum
[illegible] alterum, [illegible] contingit cum pecunia quae facit quod unum
[illegible] alterum puta unam summam, unde furtum illius summae
censetur moraliter unum peccatum et unum furtum.

Obj. 4. Eccla subinde reservat aliquam peccatum ratione
circumstantiae aggravantis sine quae n. [illegible] reservatum [illegible]
Eccla n. reservat nisi ea quae sunt de necessitate confessionis [illegible]
circumstantiae aggravantes sunt materia necessaria confessionis. Resp.
negando minorem. nam Eccla reservat in circumstantiis [illegible]

Quaenam circumstantiae peccatorum sint maa nemini confessionis.

bilis aggravantes ut pt in furto de bonis naufragantium, quod hic secum annexam excoicationem reservatam et tamen circumstantia naufragii praedictus non aggravat notabiliter, neque est necessario explicanda in confessione, si non accessisset reservatio Ecclesiae. Item in religione praeter superiorem reservare furtum unius imperialis non reservato furto unius floreni quamvis hic constituat maa furti mortalis, et tamen illa circumstantia 30 cruciferorum non aggravat notabiliter nec est aliquo maa necessaria confessionis. Occasione dictorum.

Quaeres 1. Quomodo explicandus sit finis in aliquo peccato mortali intentus. Priusquam respondeo, suppono ejusmodi finem quadruplicis generis esse posse. 1. de se indifferentem, ut studere, ludere. 2. tantum veniali malum, ut vana gloria. 3. lethali malum, non tamen ab ipso peccato commisso. 4. mortali malum, s. diversae speciei a peccato lethali perpetrato. Hoc supposito Respondeo solum finem quarti generis esse necessario explicandum in confessione propter diversam speciem malitiae, quam refundit. primi namque et tertii generis finem non necessario spectare ad hoc forum per se. Quartus vero generis satis exponitur exponendo ipsum peccatum.

20 Quaeres 2. Quomodo explicanda sint media ad aliquid mortale peccatum adhibitus, quae explicari solent per circumstantiam, quibus auxiliis. Suppono iterum ejusmodi media quadruplicis generis esse posse. 1. indifferentia, ut ambulare, confidere equos, onerare sclopum ad perpetrandum homicidium. 2. veniali tantum mala, ut mentiri jocose ad fornicandum. 3. mortali mala, s. ejusdem ordinis et speciei cum fine intento, ut colloquia, turpia, oscula, tactus etc. ad fornicandum. 4. denique mortali mala, s. diversi generis a fine, ut occisio ad furandum, maleficium ad moechandum. Hoc supposito Respondeo

Disp: 18. Sect: 3.
Reliquæ Objectiones.

§ 99. Quænam circumstantiæ peccatorum sint magis necessariæ Confessionis

143

Rx media primi et sdi gris n' ee nerio explicanda in confessione, sive fuerit secutus finis sive n', qd si secutus n' sit oportebit tn' dicere conatus fui interficere inimicum, aut fornicari ut pse e manifestum. Ex ad media 3bij gris si ad principale actum sit pventum cōiter sufficiet hunc explicare nulla facta mentione mediorum qa n' differunt pprie spe morali ab ipso fine tum qa faciunt qd unum moralem cum illo, et a quolibet prudenti Confessario subtilliguntur; qd itidem sentiendum de tactibus et osculis ipsa copula comitantibus, imo et de immediate subsequentibus, qdo n' ordinatur ab agente ad novam copulam, nec afferunt periculum proximum pollutionis, si fiunt solum incompletum copulæ pdictæ. Idem denique sentiendum de delectationibus morosis circa copulam habitam l. habitam, qdo eam immediate antecedunt l. ōsequuntur, e n. parubique rāo. Qdsi positis ejusmodi medijs finis principalis secutus n' fuerit aut ejusmodi oscula, tactus, ac copulam immediate pdictam n' sit facta ex intentione illius, tunc nerio ita de dnte dnt explicari in ōfessione, qa continent malitiam moralem dnctam a malitia finis l. copulæ. Et itidem asserendum de actu quo qs alium percuteret n' intendendo vulnus lethale, et postea pr alio actu vltis ipsum ictu lethali feriret. Ex ad media denique pti gris satis ōstat ex dictis ea singillatim et [illegible] in ōfessione explicanda. 5 Julij 1659

A. M. D. G.

Disp. 19.

De reliquis quae sunt materia necessaria confessionis.

DISPUTATIO XIX
DE RELIQUIS QUAE SUNT MATERIA NECESSARIA CONFESSIONIS.
SECTIO PRIMA
Quinam actus mali externi debeant in confessione necessario explicari.

2\. Actus externi mali duplices quidam sunt: alij directe voliti; alij voliti solum indirecte: exemplum habes in homicidijs, in quibus [illegible] directe [illegible] alius externus directe volitus est [illegible] venenum aut ictus lethalis; indirecte volitus est ipsa mors. [illegible] alius externus directe volitus [illegible] scripta aut [illegible] quibus alienam famam laedit; indirecte volitus est [illegible] in fama [illegible]. Hoc praemitto.

Dico 1. Actus externi mali directe voliti sunt materia necessaria confessionis. Est certum et [illegible] omnium Theol. Ratio a priori melior desumitur ex [illegible] Christi, quam colligimus ex [illegible] Concilio [illegible].

Probatur: Actus externus non addit aliquam bonitatem vel malitiam actui interno, ergo non est necessario explicari in confessione. [illegible] Christi [illegible] confessionem [illegible] quo actus externus [illegible] malitiam [illegible]